

A varsói kísérlet

2015 szeptember 07. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Már Andrzej Duda lengyel elnök kampánya és megválasztása is jelezte, hogy a Jog és Igazságosság Pártjának (PiS) korábbi EP képvisel?je alaposan átgondolt stratégia mentén jelentkezett be az elnökségre.

Augusztus 8-i, imponáló arányérzékkel, ráadásul fejb?l elmondott beiktatási beszéde újabb bizonyítékát adta

annak, hogy egy igen jó képesség? politikus került a lengyel politika csúcsára és a nemzetközi élet szerepl?i közé, aki az er?sen konzervatív törzsválasztói táborral a háttérben, a jobbközép, jobboldali-liberális választóközönséget is megszólítani szándékozó programmal vág neki az elnökségnek.

Tekintettel arra, hogy az október 25-re meghirdetett választások nagy kérdése az, hogy a PiS megszerzi-e a parlamenti többséget, Duda els? hónapjainak mérlege, bel-, és külpolitikai lépései dönt? befolyással lehetnek a választások kimenetelére. Elemz?i körökben persze már elkezd?dött egy lehetséges PiS-gy?zelem „beárazása”, Lengyelország nemzetközi megítélésének megromlását, nagymérték? t?kekivonást, gazdasági hanyatlást vizionálva.

Maga az elnök is kapott már hideget-meleget: a nacionalistától az ókonzervatívon keresztül a populistáig, számos jelz?vel illette a nemzetközi sajtó. Ismerjük az ilyesfajta baloldali beárazás természetrajzát: nem szabad túlzott jelent?séget tulajdonítani neki, ugyanakkor egy ország nemzetközi mozgásterét korlátozhatja, vezet?jének elfogadottságát, szalonképességét jelent?s mértékben ronthatja. Ha jól értjük a lengyel elnök els? külpolitikai lépéseit, akkor a cél az, hogy pártjának a szimbolikus, történelmi összefüggés? politizálás iránt fogékony híveit is kielégítse, ugyanakkor meg?rizze Lengyelország pozitív imázsát, amit a Kaczinsky fivérek nemzetközi szempontból legalábbis ellentmondásos regnálását követ?en a Tusk-Komorovski páros elért. A nemrég meghirdetett elnöki külpolitikai menetrend láttán nem lehet kétséges: Duda aktív külpolitikai szerepet szán magának, s korántsem mindegy, hogy mi ehhez hogy viszonyulunk.

A beiktatási beszédben az elnök világossá tette, hogy nem akar forradalmian új külpolitikát, mivel az ilyesfajta irányváltás idegen a diplomáciától, s a cél továbbra is egy euro-atlanti konszenzus kialakítása a lengyel érdekek hangsúlyosabb képviselete mellett. Számunkra különösen figyelemre méltó a visegrádi négyek fontosságának hangsúlyozása azzal, hogy a közép-európai együttm?ködést a Balti-tengert?l az Adriáig és a Fekete-tengerig szeretné kiterjeszteni.

Az elnök els? külföldi útja és a közeljöv?ben esedékes diplomáciai programjai igen intenzív diplomáciai háttérmunkára engednek következtetni. Az els? hivatalos látogatásra augusztus 23-án, a Molotov-Ribbentrop paktum aláírásának évfordulóján került sor. Duda útja Tallinba vezetett – oda, ahol mi épp tavaly zártuk be nagykövetségünket. A szintén antikommunista s inkább konzervatív, ugyanakkor az egykori kommunista országok elnökei közül a leginkább „modernista” Ilves elnökkel azt az üzenetet küldte - nyilván els?sorban Moszkvába-,

hogy a nemzetközi jog el?írásait minden körülmények között tiszteletben kell tartani. Az 1989. augusztus 29-i él?lánchoz hasonlóan, mely akkor a balti népeket kötötte össze, Duda egy hasonló akcióra tett javaslatot, ami a Balti államoktól Közép-Európán át egészen a Fekete-tengerig és az Adriáig teremti meg a „Szabadság Él? Láncát”. Következ? útja, 28-án Németországba vezet majd, abba az országba, amivel a PiS-kormánynak annak idején a legtöbb konfliktusa volt, els?sorban szimbolikus-történelmi, és európai integrációs okokból. Az út visszhangja dönt? jelent?ség? lesz a lengyel mérsékelt tábor megszólítása és az „aggodalmaskodó-beárazó” nemzetközi közvélemény megnyugtatása szempontjából. Szeptemberben Londonba látogat, ami a diplomáciai rutinon túl els?sorban a Nagy-Britanniában él? többszázezres brit diaszpóra és persze választóközönség megnyerése szempontjából fontos esemény. A New-York-i ENSZ-közgy?lésen több más bilaterális találkozó mellett jó eséllyel Obama elnök is fogadja. A tervek között szerepel egy párizsi út, s el?készület alatt áll egy ukrajnai látogatás is, amelynek id?zítése és mondanivalója a PiS derékhadának szóló fontos üzenet lehet, és egyúttal irányt szabhat a további lengyel szerepvállalásnak az ukrán-orosz válság megoldásában. Októberben a V4 elnökei találkoznak, majd november elején Claus Johannis román elnökkel közösen látják vendégül a régió NATO-tagállamainak elnökeit. A cél az, hogy a jöv? évi varsói NATO-csúcsra összehangolják stratégiájukat a szövetség határvidékén. Ez a találkozó is jelzi, hogy a lengyel-román együttm?ködés még a korábbinál is intenzívebb szakaszba lépett, amire Budapestr?l különösen érdemes odafigyelni.

A lengyel-magyar kapcsolatok alakulását az utóbbi id?ben leginkább az ukrán helyzet megítélése, az Oroszországhoz f?z?d? viszony, s f?leg az ezzel kapcsolatos retorika különböz?sége befolyásolta. Krzystof Szczerski volt külügyminiszter-helyettes, aki mostantól az elnök külügyi stábját vezeti, még egy 2014-es interjújában nyíltan beszélt err?l, józanul, de nem minden kritikai felhang nélkül megállapítva, hogy mind a PiS, mind Orbán Viktor arra törekszik, hogy saját népe érdekeit képviselje, s ez óhatatlanul olykor nézeteltérésekhez vezet. Ennek fényében – elismerve egyúttal a magyarországi reformok sikerét - „pontosította” Jaroslaw Kaczinsky korábbi kijelentését, mely szerint „reméli, hogy Varsó is hamarosan Budapest útjára léphet”.

Nem kérdés, hogy egy sikeres Közép-Európa politikában mi is érdekeltek vagyunk, amihez nélkülözhetetlen a jó lengyel-magyar együttm?ködés. Ha korábban ebbe hiba csúszott, a magyarázatok közt el?bb-utóbb felbukkant az az érv, hogy a lengyel politikai elitben egyre inkább az „északiak” dominálnak, akik els?sorban a balti, skandináv s a német kapcsolatokat részesítik el?nyben. Ezt az érvet most bátran elfelejthetjük, hiszen mind az elnök, mind stábjának jó része, köztük külpolitikai f?tanácsadója is, krakkói illet?ség?ek. A közép-európaiságot tehát szinte génjeikben hordozzák. Ennél alkalmasabb körülményeket aligha lehetne találni ahhoz, hogy a lengyel-magyar kapcsolatok szárnyakat kapjanak. A biztonságpolitikai együttm?ködés, a menekültügyben elfoglalt közös álláspont, a külkereskedelmi kapcsolatok fejlesztése mellett egy szimbolikus jelent?ség? történelmi évforduló is jó alkalmat teremt erre: az 56-os forradalom 60. évfordulójának közös megünneplése. Az egykori antikommunista összefogás emlékezetének közös megújítása csökkentheti az Oroszországhoz f?z?d? viszony kapcsán kialakult nézetkülönbségek súlyát. Ennek jegyében lehetünk mi is hasonlóan aktívak és offenzívak a Közép-Európa-politikában. Ha Duda elnök gondosan mérlegelt bel- és külpolitikai stratégiáját siker koronázza, s pártja, a PiS a parlamentben is többséget szerez, a jó lengyel-magyar kormányzati együttm?ködés nyomán megszület? közös európai kezdeményezésekkel azt is bizonyíthatnánk, hogy a közép-kelet-európai konzervatív-néppárti kormányzás korántsem csak a múltba fordulás és az ideologikus küzdelmek melegágya, hanem a realista modernizáció motorja.

Pr?hle Gergely

helyettes államtitkár, EMMI

www.hirado.hu - Messzelátó-Blog

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló